

Brussel, 17 juli 2018
(OR. en)

11240/18

COJUR 12
COPS 271
CONUN 188
COAFR 191
JUR 372

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	10884/18 COJUR 11 COPS 260 CONUN 169 COAFR 181 JUR 347
Betreft:	Conclusies van de Raad over het Internationaal Strafhof naar aanleiding van de 20e verjaardag van de aanneming van het Statuut van Rome

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over het Internationaal Strafhof naar aanleiding van de 20e verjaardag van de aanneming van het Statuut van Rome.

CONCLUSIES VAN DE RAAD
OVER HET INTERNATIONAAL STRAFHOF NAAR AANLEIDING VAN
DE 20E VERJAARDAG VAN DE AANNEMING VAN HET STATUUT VAN ROME

1. Naar aanleiding van de 20e verjaardag, op 17 juli 2018, van de aanneming van het Statuut van Rome, looft de Raad de verwezenlijkingen op het gebied van internationale strafrechtspleging in de afgelopen twee decennia en wijst hij op de waardevolle bijdrage van het Internationaal Strafhof aan de strijd tegen straffeloosheid. Nu de op regels gebaseerde internationale orde steeds meer onder druk komt te staan, is het belangrijker dan ooit dat het internationale strafrechtstelsel wordt versterkt.
2. De Raad onderstreept, mede rekening houdend met de integrale strategie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Europese Unie, het cruciale belang van een gedeelde, op regels gebaseerde mondiale orde, met multilateralisme als hoofdbeginsel en de Verenigde Naties als de kern ervan, en bevestigt dat de Europese Unie het ICC zal blijven steunen en zich andermaal wil inspannen ter bevordering van de universaliteit en ter bescherming van de integriteit van het Statuut van Rome.
3. De Raad is ingenomen met het bij consensus genomen besluit om de rechtsmacht van het Strafhof voor het misdrijf agressie vanaf 17 juli 2018 in werking te stellen, waardoor de nalatenschap van de processen van Neurenberg en van de conferenties van Rome en Kampala wordt voltooid.
4. De Europese Unie is een groot voorstander van het Strafhof sinds de oprichting ervan en gebruikt de instrumenten die haar ter beschikking staan om de steun voor het Strafhof te helpen vergroten. Als 's werelds eerste en enige permanent internationaal strafhof voor het onderzoek naar en de vervolging van de ernstigste misdrijven, geeft het ICC uiting aan de vastbeslotenheid van de internationale gemeenschap om een einde te maken aan straffeloosheid voor de gruwelijkste misdrijven en een cultuur van verantwoordingsplicht te stimuleren.

5. Het Strafhof heeft historische vorderingen voor de bescherming van mensen in de meest fragiele en kwetsbare situaties bewerkstelligd, door onder meer richtinggevende vonnissen uit te spreken inzake seksueel geweld, de rekrutering van kindsoldaten en de vernietiging van cultuurgooieren. De Raad wijst erop hoe belangrijk het Strafhof is om recht te doen aan de slachtoffers van gruwelijke misdrijven: het geeft hen een stem door hen te laten deelnemen aan de gerechtelijke procedures, het verleent hen bijstand en kent hen schadevergoedingen toe. Het ICC-Trustfonds voor Slachtoffers heeft reeds duizenden slachtoffers bijgestaan bij hun fysieke en psychische revalidatie en hun materiële steun geboden. De Raad moedigt de staten die partij zijn en anderen aan het Trustfonds voor Slachtoffers te blijven steunen.
6. De Raad moedigt aan dat een genderperspectief en een op gendergelijkheid gebaseerde analyse verder worden geïntegreerd in alle werkzaamheden van het ICC, en neemt met voldoening nota van de inspanningen van het ICC in dit opzicht. De Europese Unie onderstreept hoe belangrijk het is dat in het Strafhof wordt gezorgd voor een qua gender en geografische spreiding eerlijke vertegenwoordiging van rechters, aanklagers, raadslieden, ambtenaren en andere personeelsleden, en dat hierin ook de belangrijkste rechtssystemen van de wereld zijn vertegenwoordigd.
7. De Raad herinnert aan de belangrijke rol van het maatschappelijk middenveld bij de oprichting en de werking van het ICC en bij het verlenen van bijstand aan slachtoffers, en zegt toe het maatschappelijk middenveld te beschermen en te reageren op bedreigingen ten aanzien van mensenrechtenverdedigers, onder meer door de financiële steun voor mensenrechtenverdedigers in eerste linie op te voeren.
8. De Europese Unie betreurt het ten eerste dat Burundi zich uit het Statuut van Rome heeft teruggetrokken en dat de Republiek der Filipijnen kennis heeft gegeven van haar terugtrekking. Zij verzoekt de regeringen van deze landen hun besluit opnieuw in overweging te nemen. De EU spoort de staten, en meer bepaald de kandidaat-lidstaten die dit nog niet hebben gedaan, het Statuut van Rome met spoed te ratificeren. Zij verzoekt voorts de staten die partij zijn om, rekening houdend met hun nationale omstandigheden, de ratificatie of aanvaarding van de wijzigingen van het Statuut van Rome in overweging te nemen.

9. De Raad is van oordeel dat eventuele bedenkingen van staten die partij zijn bij het Statuut van Rome, moeten worden behandeld en besproken in de passende fora, en hij moedigt de betrokken staten aan constructief overleg te plegen en te streven naar voor alle partijen gunstige oplossingen. Hij moedigt staten die partij zijn ertoe aan zich te houden aan de beginselen van eenheid, samenwerking, coördinatie en complementariteit in het licht van de gemeenschappelijke doelstellingen, namelijk ervoor zorgen dat de internationale rechtspleging op lange termijn wordt verduurzaamd en dat de activiteiten van het ICC nog doelmatiger en doeltreffender worden. De Europese Unie en haar lidstaten zijn bereid aandachtig te luisteren en een constructieve dialoog aan te gaan over de bedenkingen die sommige staten hebben geformuleerd, zolang de kernbeginselen van het Statuut van Rome niet ter discussie worden gesteld. De 20e verjaardag van het Statuut van Rome is een unieke gelegenheid om dit vrijuit te doen en de balans op te maken van wat is bereikt, maar ook om te praten over de te volgen weg.
10. De volledige samenwerking met het ICC van de staten die partij zijn is voor het Strafhof van wezenlijk belang om zich doeltreffend en doelmatig van zijn taak te kwijten. Meer bepaald is de onverwijld uitvoering van arrestatiebevelen een van de belangrijkste verplichtingen bij de samenwerking met het Strafhof. De Europese Unie is vastbesloten de samenwerking met het ICC te stimuleren door zijn richtsnoeren inzake niet-samenwerking consistent toe te passen, ook wat betreft de uitvoering van uitstaande arrestatiebevelen. De Raad roept alle staten die partij zijn op, hun verplichtingen uit hoofde van het Statuut van Rome volledig na te komen en verdere mogelijkheden voor bijstand aan het Strafhof te verkennen, ook door de sluiting van vrijwillige samenwerkingsovereenkomsten in overweging te nemen. De Raad memoreert het belang van nauwe samenwerking tussen de VN, met inbegrip van de Veiligheidsraad, en het Strafhof.
11. De Raad herinnert eraan dat het ICC een rechtbank in hoogste instantie is die de nationale rechtbanken aanvult maar niet in de plaats ervan treedt. De Raad benadrukt derhalve het belang van complementariteit en samenwerking tussen nationale jurisdicties en het Strafhof als een van de belangrijkste kenmerken van het Statuut van Rome, en hij zegt toe te ijveren voor het versterken van de nationale rechtsstelsels. De Raad is in dit verband ingenomen met de inspanningen voor complementariteit van de openbare aanklager, en wijst op de waarde voor de lange termijn van nationale inspanningen in de strijd tegen straffeloosheid voor de ernstigste internationale misdrijven.

12. De Raad benadrukt hoe belangrijk het is dat het ICC verder wordt geïntegreerd in de interne en externe beleidsterreinen van de Europese Unie, met het oog op samenhang en teneinde ervoor te zorgen dat het ICC een integrerend onderdeel wordt van de besprekingen die de Europese Unie voert inzake internationaal humanitair recht, mensenrechten, vredesopbouw en conflictoplossing, en hij bevestigt dat hij constante diplomatieke steun aan het Strafhof wil verlenen opdat het zijn taak daadwerkelijk kan uitvoeren.
13. De Raad moedigt de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid aan voorstellen in te dienen voor mogelijke verdere stappen inzake de manier waarop de EU haar vermogens en structuren kan verbeteren om de zichtbaarheid en de samenhang van het EU-optreden inzake internationale strafrechtspleging en internationaal humanitair recht te versterken.
14. De Raad is van oordeel dat de 20e verjaardag van de aanneming van het Statuut van Rome de gelegenheid biedt om de strijd tegen straffeloosheid voor de ernstigste misdrijven die de internationale gemeenschap aangaan, op te voeren en de rechtsstatelijkheid te steunen. Hij prijst de inspanningen van de staten die partij zijn, om naar aanleiding van deze verjaardag verschillende evenementen wereldwijd te organiseren om te vieren dat de internationale strafrechtspleging vorderingen heeft gemaakt, en hij moedigt de EU en haar lidstaten aan om meer bekendheid te blijven geven aan het ICC en het Statuut van Rome, met name onder jongeren.
